

Nuorten aikuisten ammattilaisverkosto kokoaa palvelut nuorten ympärille

Monialainen joukko nuorten aikuisten parissa työskentelevien sote-ammattilaisia ja esihenkilöitä kokoontui syyskuun lopulla Järvenpää-talolla. Verkostotapaamisten tarkoituksena on tehdä toimijat tutuiksi toisilleen ja jakaa hyviä käytäntöjä. Lisäksi verkosto kokoaa ratkaisuehdotuksia ammattiryhmien välisten yhteistyö- ja konsultaatiokäytäntöjen kehittämiseksi. Tilaisuudessa kuultiin mielenkiintoisia esityksiä muun muassa THL:n edustajilta. Myös varsinaiselle verkostoitumiselle oli varattu aikaa.

Verkoston ja sujuvien palvelujen kehittäminen alkoi sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamassa [Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus](#) -hankkeessa. Hankkeen päättyessä vuoden lopulla toimintojen kehittäminen siirtyy osaksi [RRP2-hanketta](#), joka kuuluu Suomen Kestävän kasvun ohjelmaan. Ohjelman rahoittajana toimii Euroopan Unionin kertaluontoinen elpymisväline (NextGenEU).

– Olemme perustaneet ammattilaisverkoston mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämiseksi nuorten aikuisten tueksi. Verkostoon on kutsuttu laaja-alaisesti nuorten aikuisten parissa työskenteleviä ammattilaisia Keusoten alueelta. Osana kehittämistyötä on nuorten itsensä ääni, mitä he toivovat. Tavoitteina ovat muun muassa vähentää nuorten aikuisten palveluiden sirpaleisuutta ja ratkoa nuorten palveluiden järjestämisen haasteita palvelurajat ylittävässä yhteistyössä, kertoo Keusoten hankepäällikkö Susanna Maijanen.

Nuorten aikuisten erityistarpeet huomioitava

Projektipäällikkö Anu Vähäniemi THL:n [Sujuvat palvelut-projektista](#) toi puheenvuorollaan esiin, että nuorten aikuisten mielenterveys- ja päihdehaasteet ovat olleet polttava puheenaihe myös julkisessa keskustelussa. Ongelmat ovat valtakunnallisia ja pahentuneet entisestään viime vuosina. Mielenterveyteen ja päihteisiin liittyvät syyt ovat jo ohittaneet tuki- ja liikuntaelinsairaudet yleisimpänä syynä pitkille sairauspoissaoloille, myös nuorten aikuisten kohdalla.

Nuorten erityistarpeiden huomioiminen nykytilannetta paremmin on ensiarvoisen tärkeää ratkaisuja etsiessä. Muun muassa lyhytterapeuttiset interventiot sekä erilaiset omahoito-ohjelmat ovat auttaneet monia, mutta edellyttävät nuoren omaa motivaatiota ja aktiivista osallistumista toimiakseen. Sekalainen palveluverkko voi myös osaltaan nostaa nuorten kynnystä hakeutua palveluihin.

Hyvinvointialueiden tuleekin panostaa saumattomasti toimiviin perustason ja erikoissairaanhoidon mielenterveyspalveluihin nuorille aikuisille. Hankkeiden rooli ratkaisujen kehittämisessä on merkittävä, mutta erityisen tärkeää on panostaa hankkeiden tuotosten juurruttamiseen osaksi hyvinvointialueiden pysyvää palvelutarjontaa.

Riski pudota palveluiden ulkopuolelle on suuri

THL:n [YEE-hankkeen](#) hankepääällikkönä toimiva Tanja Hirschovits-Gerz haastoi kuulijat pohtimaan, miten nuorten aikuisten palvelut järjestetään niin, ettei yksikään nuori putoa palveluiden ulkopuolelle. Putoamisriski korostuu muun muassa palveluiden välisissä siirtymissä, sekä katvealueille jäävien nuorten kohdalla.

Jos nuori jää esimerkiksi täpärästi tietyn diagnoosin ulkopuolelle, tai ei muuten ole ”tarpeeksi oireileva”, häntä saatetaan helposti pompottaa palvelusta toiseen. Myös monialaista tukea tarvitsevien nuorten on usein vaikeaa saada tilanteeseensa kokonaisvaltaista apua.

Tämänkaltaisissa tilanteissa on usein vaarana, että nuoren ja hänen läheisverkostonsa jaksaminen ei enää riitä. Siksi onkin tärkeää huomioida myös nuorten aikuisten vanhempien ja muiden läheisten tuki osana nuorten aikuisten palvelukokonaisuutta. Myös proaktiivisia palveluita on lisättävä.

Lisätietoja:

Susanna Maijanen, hankepääällikkö
Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hanke
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut
susanna.maijanen@keusote.fi